

ADAHOO NIŁ GI

THE NAVAHO LANGUAGE MONTHLY

VOL. 2. NO. 5

WINDOW ROCK, ARIZONA

MARCH 1, 1947

T'ÁADOO LE'É ɬEEGHÍ' DÓÓ NI' BIKÁÁ' GÓÓ DAHÓ-LÓNÍGÍÍ HASHT'E DADOOLNÍÍɬ BINIIGHÉ TSÉGHÁ-HOODZÁNÍGI 'ÁLAH 'AZLÍJÍ'.

'Atsá Biyáázh ndízídígíí tseebííts' áadahgóó yoolkáłéédáq' Tségháhoodzá-nígi Naabéehó binant'aí béesh báqh dah naaznlígíí 'álah silíjí'. Naabéehó dine'é t'áá nihá baa náhódóot'íjíl danízinígíí biniighé 'álah 'azlíjí'. Wááshindoondéé' Bilagáana naaki, ta' John Provense, 'Indins binant'aí yikéé' góne' náánás-dzínígíí dóó A. L. Wathen, Chief Engineer nilí, 'éí bił t'áadoo le'é bił baa ndazhdóot'íjíl 'áldó' biniighé 'álah 'azlíjí'. Díí Bilagáana Wááshindoondéé' ní'ázhígíí t'éiyá t'áadoo le'é Naabéehó bikéyah biká'a'gi hólónígíí dóó ɬeeghi'di hólónígíí binda'doonishígíí biniighé bił baa ndazhdóot'íjíl yiniighé ní'ázh. Hoozdo hoolghéédéé' Bilagáana Mr. H. A. Mathiesen gholghéhígíí dó' níyá.

'Altso 'ahí'iildee' dóó yah 'ajíjíéé'-go naat'áanii Mr. Stewart gholghéhígíí 'áltseéédáq' 'álah 'azlíjéédáq' t'áadoo

naaskáa'go t'éiyá díí 'Indins bi'oonishii ch'ídidoot'álgíí béehózin dooleet.
Ahkeah Vice Chairman ta' nináádooltééł ch'ééh niizíjí'.

Sam 'Ahkeah' aláqji' dah sidáhígíí 'akéédéé' 'ádah nánídahii ta' nináá-dooltéélgíí baa ndadíit'íjíl díniid. Roger Davis dóó Tom Lincoln dóó béesh báqh dah naaznlígíí ta' 'ádaaníigo díí béesh báqh dah naaznlígíí díjílts'áadah yilt'éego t'ah doo nináadaa'nil da lá dadíi-niid; 'éí báqh 'ádah nánídahii yikéé' góne' dah sidáa dooleełígíí doo k'ad ta' nináádooltééł da, dadíi-niid. Díí t'áá 'altso niná'nilgo 'índa ta' nináádooltééł dadíi-niid. Jim Hale dóó Zealy Tso dóó Yellowman 'ádaaníigo t'éiyá t'áá k'ad Vice Chairman nináádooltééł daaní. 'Áadóó t'óó bee ndí'doojah ho'doo'niid. Nízhdiijéé'go 'á't'ah 'índa Vice Chairman nináádooltééł daaníigo naadiin tsosts'íd yilt'éé lá, t'áá k'ad daanínígíí t'éiyá naadjíla' yilt'éé lá. 'Áko 'á't'ah 'índa ta' nináádooltééł ho'doo'niid.

Kwii t'éiyá naat'áanii James Stewart gholghéhígíí díí béesh báqh dah naaznlí t'ah doo ninááadaa'nilígíí binii-ghé hił yee nihodoo'áałgo ta' nináda-doo'nilígíí biniighé bee bádi'doot'áał ha'níigo naaltsoos bee niiltsooz dóó bee nízhdiijéé'. 'Éí t'áá 'altso yee lq' da'as-łíjí, 'áko 'éí k'ad naat'áanii bee bíhól-níhgo 'ályaa.

'Ólta' dóó 'ats'íis 'á daat'éegi baa hwiiníst'íjí'

Kwii t'éiyá Bilagáana Wááshindoondéé' John Provense gholghéego ní-yáhígíí 'ólta' dóó 'ats'íis 'ádaat'éegi baa nahódóot'íjíl díniid. T'áadoo le'é Naabéehó dine'é deinízinii 'áltse nihíł bée-

dahodoozíjíl 'áadóó 'índa ts'ída 'át'éego bin'doonishígíí bénááhodoozíjíl, 'áadóó ha'át'éego lá Wááshindoón dóó Naabéehó dine'é 'ahílká 'anájahgo díí naanish yileehígíí 'aheełt'éego yaa ndookah. 'Áadóó Wááshindoondéé' béeso ch'ídeidiyii'aahígíí béeso bí'ídóokił dóó t'áadoo yich'j' ní' danilíní nihich'j' ch'í-deididoo'áał ní. Naakits'áadah náá-hai yéé dóó ghóshdéé' Wááshindoón díí Naabéehó bikéyah biká'a'gi 'ádahoot'é-hígíí ndełkaahgo hodeeshzhiiizh; 'áko k'ad ts'ída 'áhoot'éegi hoł bée-dahózin sha'shin, dóó t'áá 'éí binahji' naanish dadooleełii baa ndazhdóot'íjíl sha'shin ní. Kóhoo'áadah náá-hai yéé dóó ghóshdéé' Wááshindoongóo na'asdee'go 'áadi 'ólta' Naabéehó dine'é t'áá 'íighisíí bee bich'j' 'anááhóó-tí' daaníigo yee 'ádaa dahoolne' yéé beego k'ad t'áá 'íighisíí Naabéehó 'í-hoo'ah bá bíhoneyełíjígo 'át'é. Díí naanish dadooleełígíí t'áá 'íighisíí yá'át'éeh dooleełígíí biniighé Naabéehó dine'é t'áá bí yee hadadoodzih ho'doo'niid ní. 'Áadóó 'ákwii béeso shóidoot'eełgi t'éiyá nááhást'á. 'Áko ndi 'éí t'éiyá t'áadoo hózhó niłdzilí nihich'j' ch'ídido-t'áał, háálá nihik'is danilínii nihíká 'anájahgo díí naanish dadooleełígíí nihíł yaa ndadóot'íjíl dóó bihónedzq' góne' nihá 'ádeidoolíjígo binahji' béeso shóidoot'eeł.

Wááshindoondi 'álah 'aleeh.

Díí Mr. Provense gholghéhígíí 'á-níigo kwii 'álah 'azlíjí'gíí t'áá 'oosdee' dóó bik'jí' Naabéehó ta' dóó Wááshindoón yá ndaalmishígíí dó' ta' New York hoolghéedi 'álah 'aleehígíó dadookahgo 'áadi t'áadoo le'é Naabéehó bee bich'j' 'ándahazt'i'ii yaa dahodoolnih ní. Sam 'Ahkeah' gholghéhígíí 'áldó' díí New York hoolghéedi 'álah 'aleehígíí 'áadéé' hágo bi'doo'niid ní, 'áko béesh báqh dah naaznlí daats'í yee lq' da'doo-łeeł ní. Díí kodóó neeznáá nááhaiji' naanish dadooleełígíí Wááshindoondi bee haz'áanii 'ádeił'ínígíí dóó Bilagáana nihich'odaanínii t'áá hazzhó'ó yída-needlí ní. 'Áko 'éí báqh díí 'Indins da-nilínígíí dóó Bilagáana t'áadoo yil' 'ált's'ákaahígo yá'át'éeh sha'shin ní. Háálá díí naanish dadooleełígíí béeso t'áá 'íighisíí lq' bíghah 'éí báqh. Tó Háálá

(Page 2 biká'a'gi baa nááháne')

WAR WEARY VIENNESE wait in line for Red Cross food handout. Austria has only two thirds of its per capita prewar food intake.

le'é baa dahuinist'íjíd yéé t'óó daazáa da ch'ídeiz'q. 'Áadóó díí t'áadoo le'é ɬeeghi' dóó Naabéehó bikéyah biká'a'go dahólónii binda'anishgi baa ndadíit'íjíl biniighé 'álah siidlíjí' ní. Díí baa nda-síit'íjíd dóó bik'jí' 'índa 'Indins t'áadoo le'é yaa saad dahólónii yá yaa ndaa-t'íjí dooleet biniighé 'ashdla' nááhaiji' nii'nlígíí 'áldó' binaanish ndaat'i'gi hazhó'ó bee 'ahił dahodiilnih ní 'áldó'. Jó 'éí Indian Claims Commission gholghéhígíí 'áályiñí.

Wááshindoondi t'áadoo le'é lq'í baa dahuinít'íjígo biniinaa 'áltseéédáq' 'álah diidleeł biniighé nihoot'áneé t'óó bigháqh náát'q níigo haadzíí'. Díí 'Indin Service gholghéego binda'anishgíí Wááshindoondi baa hwiinist'íjí. Díí baa hwiinít'íjígo bee haz'áanii 'ádeił'ínígíí 'álah diidleeł biniighé nihoot'áneé t'óó ch'í-didoot'áał daaní. 'Áko ndi díí 'Indins bábil dah ndahaz'áqgóó 'ádahoot'éhígíí

1 'T'AADOO LE'E LEEGH'

hoolghéegi dóó Naat'áanii Néezdi 'ólta' 'áhálnéhígíí 'ałdó' baa hwiinist'jjid, 'áko díí 'ólta' 'áhoolyaago 'áłchíní naakits'áadahdi neeznádiin dóó ba'aa 'ash-dladiin bihóoghah dooleeł ní. 'Áadóó nihitahgóó da'ólta'ígíí hazhóó hasht'ée dahodoolnílgíí dóó baa hwiinist'jjid, 'áko 'éí 'ałtso ła' yidzaago 'áłchíní naakidi miil yilt'éego 'ólta' bá náhodoodleł, 'áadóó táá' góne' haz'ánígíí t'éiyá díí k'ad jí da'ólta'góó hótsaago 'ádahodoolníl díóó t'áá 'ákwii 'áłchíní danijah dooleełgíí biniighé hasht'éhodidoo'níl ha'nígo dóó baa hwiinist'jjid ní. 'Áko ndi díí da'ólta'góó ła' doo hótsaago 'ádahodoolníl da, háálá 'éí tó bá 'ádaadin, 'éí bąqh. Kin bii' da'ólta' dooleeł biniighéhígíí t'éiyá t'áá 'íldjj 'ádaalyaago bee kin 'ádaal'ínígíí bá shóidoo'teełgo 'át'é. 'Áko 'éí ni'iijihígi hazhóó hasht'edadooníl díóó hádishíj 'ólta' bá kin ndadoo'nił, 'éí 'ákóó' adahidoo'gél ní. 'Áadóó díí naanish dooleełgíí t'áá ha'át'éego da béeso doo lq'í bik'é 'ats'ádínóodahígíí baa ndadít'jjil.

Naabehó béesh bąqh dah naaznílgíí ła' 'ádaaníigo nihidine'é ła' t'áadoo biniighéhégoo dóó t'áadoo ła' daał'ínígóó béesh nihqah dah naaznil danihiłní dadíniid. Díí ho'doo'niidígíí baa yádaati'go ná'ahóónáad. 'Áadóó Mr. Provense gholghéhígíí hanáánáadzíi' kóníigo, "T'áá shíj 'aaníi diné ła' díí béesh nihqah dah naaznílgíí t'áadoo biniighéhégoo béesh nihqah dah naaznil daaní, 'áko ndi Wááshindoondéé' 'ólta' biniighé béeso nihich'j' ch'ídeet'áqgo kóhoot'éedqá' Wááshindoongóó na'asdee' yéę nihá ła' dayiilaaii 'át'é nisin," díniid.

Dan Kiyaa'áanii 'azee'ál'í yókeedgo haadzíi'.

Naaki jí 'áłah 'aleeh góne' Naabehó Dan Kiyaa'áanii gholghéhígíí nihitahgóó 'azee' 'ádaal'jj dooleełgíí díóó 'azee'íí'líní díóó 'asdzání 'azee'íí'líní daniłínigíí baa ndadít'jjil, díniid. 'Éí baa náhát'jigo Tó Haach'i'gi 'azee'ál'í biniighé kin si'ánígíí daats'í 'qą'ání-doolníl ho'doo'niid. 'Áadóó naat'áanii James Stewart gholghéhígíí díí Tó Haach'i'gi haz'ánígíí doo chónáánáoot'jj 'át'éégóó 'ályaa háálá kin ła' 'ałtso táá-daoos'nil 'éí bąqh doo bihónéedzgá da díniid.

Mr. Provense gholghéhígíí 'ánáá-dí'ní díí 'azee'íí'líní Wááshindoón yá naalnish dooleełlii t'áá 'íighisíi bídin hóghéé' háálá Wááshindoón yá ndaal-nishgo doo lq'í bich'j' ndahalghée da 'éí bąqh. Congressional Committee gholghéhígíí díí kodi 'azee'ál'í bee nihich'j' 'anáhóót'i'ígíí nihá yqah dabíni' ndi 'azee'íí'líní béeso ła' bá bínéidoo'niłgíí doo naolnii da, daaní, níigo haadzíi'.

'íhoo'aah baa hwiinist'jjid.

Frank Bradley gholghéhígíí 'áníigo Naabehó niidlínii t'áá 'áníiltso ła'í diidleęgo díí 'íhoo'aah biniighé naanish sil'ígíí ła' dadiilníl díniid. 'Áko díí ts'ídá nihá binda'doonishii ła' ndadiit'áál díóó 'atah bindadiilnish dííniid. Nihitahgóó da'ólta'ígíí t'áá Bilagáana da'ólta'jí bídahoo'aahígíí t'áá bił 'aheeníltsgo bihoo'aah dooleeł díniid, 'áadóó 'ólta' binant'aí G. A. Boyce gholghéhígíí nayídíłkid. Mr. Boyce 'áníigo t'éiyá díí nihitahgóó da'ólta'ígíí Bilagáana yídahoo'l'aahígíí t'áá bił 'aheeníltso bihoo'aahgo 'át'é ní. Naaki náháiídáq' díí nihitahgóó da'ólta'ígíí nihá naaskáa'go t'áá 'aaníi t'áá 'aheet'éego 'íhoo'aah lá ho'doo'niid 'éí bąqh shił béehózin ní. 'Áadóó Wááshindoón bá da'ólta'ígíí yá'át'éehgo na'ntin lá díóó bá da'ólta'í yá'át'éehii dahólqó lá daaníigo nda'askáa'ii yaa dahalne'. 'Áadóó naaltsoos bídahoo'aahígíí Bilagáana yídahoo'l'aahígíí t'áá bił 'aheet'éé lá daaníigo yaa ndahoolne', 'éí bee shił béehózin níigo Boyce yáálti'. Mr. Boyce 'áníigo díí nihitahgóó da'ólta'ígíí "accredited schools" gholghéhígíí doo bii' siláa da, háálá 'áłchíní ghódahgo da'ólta'ígíí doo lq'í hólqó da 'éí bąqh, 'áadóó Shash Bitoogi 'ólta'ígíí t'éiyá ghódahgo 'ólta'go haz'q. 'Áko ndi 'áłchíní t'áá tádiin yilt'éhigo ghódahgo 'ólta'ígíí dayółta', 'éí bąqh "accredited school" bee yídoojiłgíí doo bihónéedzgá da díniid.

'Áadóó Roger Davis díóó Mr. Maxwell 'áłchíní 'ólta' bínílkadgo nihitahgóó da'ólta' dooleeł díniid. Díí baa hwiinít'jigo ná'ahóónáad. 'Ałní'ní'qá-dóó bik'iji' t'éiyá Sam Ahkeah gholghéhígíí ha'a'ah biyaadi 'áłah 'aleehídéé' hágó shi'doo'niidígíí baa ntsídadoohkos díniid, háálá 'éí 'áadi Naabehó dine'é bee bide'ádahoot'éii 'atah baa hwiinít'í 'éí bąqh ní. Díí baa hwiinít'jigo hodíi-na', 'áko 'índa Sam 'Ahkeah bíní' ha'a'ahdéé' bá bik'é na'ílghéego 'áłah 'aleeh ha'nínígóó doogáál ho'doo'niid. Roger Davis dóó 'ákóó' doogáál, 'éí 'éé' neishoodii bá yik'é nda'dooléeęgo yik'é doogáál, ho'doo'niid lá.

Bee'iináa dooleełlii baa hane'.

'Áadóó Bilagáana Wááshindoondéé' Mr. Wathen gholghéego níyáháq hanáánáadzíi'. Naabehó yá'át'éehgo yee dahináa dooleełgíí biniighé t'áadoo le'é Naabehó bikéyah bikáa'gi díóó 'íeeghi'gi dahólónígíí binda'doonish níigo haadzíi'. Díí binída'diinishgo bik'ehgo nda'doonishígíí t'áá 'íldqá' naaltsoos bikáá' nii'nil 'áko 'éí dó' bik'ehgo Naabehó bikéyah bikáa'gi hasht'edadooníl níigo haadzíi'. Díí naanish da-doo'neet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeghi' 'áadóó kóníigo haadzíi', 'ndíshchí'í binda'doonishígíí bíní' 'áłtsé hasht'e'ndeet'áqgo yá'át'éeh háálá níishchí'ígíí t'áá hólqó dooleeł, 'áko 'éí doo nihits'qá' t'áá 'ádzaagóó dooleeł da. T'áadoo le'é 'íeeghi' dahólónígíí t'óó hasht'e'ndeet'áqgo 'ałdó' yá'át'éeh háálá 'éí 'ałdó' t'áá 'íeeghi' hólqó dooleeł. Jó 'éí béesh díóó 'íeeg

ADAHOONIŁIGII

Published on the first of each month at the United States Indian School, Phoenix, Arizona.

Address all letters to the Editor, ADAHOONIŁIGII, Education Office, Navajo Service, Window Rock, Arizona.

Subscription rate: \$0.50 per year. Make all checks and money orders payable to The Treasurer of the United States

PIHS 3 1 47 1100

Robert W. Young Editor
William Morgan Translator

² Díí k'ad 1947 yihahígíí t'óó hanáyíítkánéédqáq' Wááshindoondi beehaz'áanii 'ádeił'íjgo yiniighé dah na-háaztánígíí yah 'anáánáájé'éédqáq' ha-át'éego lá Wááshindoondi béeso doo lq'í bits'áhinidéeh da dooleet lá daaníigo yaa n̄daat'íjgo hodeeshzhiiizh. Siláago t'áá 'ałtso dóó siláago nda'ał'eełígíí da t'áadoo biniighé béeso lq'í 'ats'ádahinidéhí dooleet lá ła' daaní jiní. Wááshindoondi yá n̄daalnishígíí dó' t'áá bi'oh 'á-n̄doolníít ła' daaní jiní. Jó 'éí díí 'Indins danilínii t'áadoo biniighéhégoo béeso lq'í biniinaa 'ats'ádahinidéeh daaníigo 'ádaaní. ła' 'ádaaníigo 'Indin Service deiłníigo 'Indins yindaalnishígíí doo hólóq da dooleet daaní jiní. 'Áko bini'di 'Indins danilínígíí Bilagáana kéédahat'íni 'át'éego kéédahat'íj dooleet daaní jiní.

Łahgóó lá t'áá 'aaníí 'Indins ła' Bilagáana nahalingo kéédahat'í ni. Jó 'áko ba'áłchíní Bilagáana ba'áłchíní t'áá yił da'ółta'. 'Áadóó 'Indins danilínígíí ła' bee bich'íj 'ándahazt'íii 'ádaadingo yá'át'éehgo kéédahat'í. Łahgóó 'Indins danilínígíí baa dahojoobá'ígo kéédahat'í, 'áadóó bee bide'ádahoot'íii haa shíj néelqáq'go bił yáádaa'á. 'Áadóó 'ółta' bi'oh neel'qágo kéédahat'í.

'Indins danilínii Bilagáanak'ehgo kéédahat'ínígíí díí 'Indin Service gholghéhígíí ch'íheelghango t'áadoo 'áda-bidoolílí da. Háálá 'éí bee bich'íj 'aní-dahazt'íii doo lq'í da 'éí bqäh. 'Indins danilínii t'áá 'ałk'idáq' yéék'ehgo kéédahat'ínígíí t'éiyá díí 'Indin Service gholghéhígíí ch'íheelghango doo bá yá'át'éeh da. Háálá 'éí dííshjíjgóó bee 'ade'ádahoot'íii bide'ádanéelqáq'go yił kéédahat'í. Háálá 'éí 'ákódzaago t'áadoo bikká 'oolgheedí da dooleet. Kéyah binant'aí Secretary Krug gholghéhígíí Naabehó yitahgóó tádíiyáháqdáq' Naabehó bikéyah bikáá' 'ádahoot'íii 'ałtso hayíisidgo bił béehoozin. 'Áko Wááshindoondi nádzáago beehaz'áanii 'ádeił'ínígíí yich'íj haadzíi'go díí 'Indin Service ch'íhidoolgháq' dadohnínígíí

t'áá 'íighisíí doo bihóneedzqáq'goó 'áda-dohní yidíniid jiní. Tsots'idiin dóó ba-aan náhást'íí nááhaiídqáq' Hwéeldi hoolghéedi Naabehó Wááshindoondi yił 'ałhada'deest'ánéédqáq' bee hada'iisdzí' yéę hanii t'áadoo 'ałtso bida'iilnéhé Naabehó t'áá 'áhoodzaagóó bida'iil-níih dooleet. Bee bich'íj 'ándahazt'íii bini' t'áá bí ha'át'éego shíj yaa ntsídaakees dadii'níigo. 'Áadóó 'Indins danilínii ła' t'áá bí 'ał'indaaldzil dooleetlígi doo bihóneedzqáq' da. Bee bich'íj 'a-nídhazt'íii bide'ádanéelqáq' 'éí bqäh.

Kiis'áanii Haak'ohnii dine'é danilínígíí ła' díí Wááshindoondi beehaz'áanii 'ádeił'íni 'Indin Service ch'íhidoolgháq' daaníigo yaa n̄daat'ínígíí yi-yíni'go kóníigo naaltsoos yee 'áyiila lá. Díí naaltsoos 'áyiila yéę t'éiyá Be'aldíila Sinildi naaltsoos hane' bee hadahinidéhígíí bikáá' 'ályaa lá.

"Kiis'áanii ła' Haak'ohnii dine'é gholghéhígíí nishłí. Díí 'Indins danilínii bini' 'Indin Service ch'íhidoolgháq' daaníigo yaa n̄daat'ínígíí yi-yíni'go kóníigo naaltsoos yee 'áyiila lá. Díí naaltsoos 'áyiila yéę t'éiyá Be'aldíila Sinildi naaltsoos hane' bee hadahinidéhígíí bikáá' 'ályaa lá.

"Bilagáana binant'aí 'aláqjí' naazínii biniighé naaltsoos 'ándaha'niłígíí bini' 'Indins danilínii 'atah naaltsoos 'ándayii'nił dooleet ha'níigo baa hwiinít'ínígíí dó' doo shił bihóneedzqáq' da. Háálá 'Indins danilínígíí lq'í doo yéigo da'íílt'a' da. 'Azhq nizhónigo Bilagáana bizaad bee yádajiłti' ndi 'íhoo'ah doo 'ałtso bidaqjil'qáq' dago 'át'é. Naaltsoos 'adaha'niłígíí nihaa deet'qágo Bilagáana kéédahat'ínígi 'át'éego kéédahwiit'íjgo ła' doo bidaqjil'qáq' da. T'áá shíj 'aaníí 'Indins danilínii ła' da- at'í. 'Eí t'áá 'ałtso baa shił hózhó. 'Áko ndi lq'í 'Indins danilínii baa dahojoobá'ígo 'át'é. Naaltsoos 'ahi'niłígíí nihaa deet'qágo kéyah da dóó t'áadoo le'é nihee daholónígíí t'áá 'ałtso bik'énda'ayiilghé dooleet. 'Eí ła' doo bidaqjil'qáq' da. Nihinahagha' danilínii 'ałdó' t'áá 'ałtso baa hágħ hasin. Díí naaltsoos 'ahi'niłígíí nihaa deet'qágo nihinahagha' danilínéq nihits'qáq' doo 'áko-doonił da sha'shin. Wááshindoondi t'áá bílák'ee shiijaa'go t'éiyá American Indian Defense Association nihinahagha' bik'ehgo kééhwiit'íni nihá yaa 'áda-halyqágo 'át'é.

Díí kéyah bikáá' kééhwiit'ínígíí bikáá'gi t'áadoo le'é t'áá nihí niidzin shíj bee nihá haz'q. 'Áadóó t'áá nihinahagha' nilíj shíj 'éí doo bee nihaa náhó-doot'íjgóó haz'q dóó doo nihits'ádidoo-t'áálgóó haz'q. 'Eí bqäh Kiis'áanii t'áá 'ałtso binahagha' t'áá dayótq'go yá'át'éeh. 'Eí biniinaa díí New Mexico náhásdzoóíí bighí' t'áadoo le'é Kiis'áanii bee bá nahaz'áneq t'áá 'ałtso t'áá 'ákót'ée dooleet dishníigo yínishkeed."

Frank Routzen

Jó díí Haak'ohnii 'ániigo bini' shi-

dine'é Wááshindoondi t'ah yílák'ee shi-jaa' dóó bini' t'áá 'ałk'idáq' kéédaħat'í-néegi 'át'éego kéédaħat'íj dooleet níigo 'áni. Háálá díí Haak'ohnii t'áá 'ałk'i-dáq' bidine'é náás yikahqági 'át'éego bił yá'át'éeh 'éí yqáq' 'áni. Naabehó dine'é shíj ła' t'áá 'ałk'idáq' kééħat'í-néegi 'át'éego bił yá'ádaat'íeh. Bilagáanak'ehgo 'iinánígíí 'áłtsé bidaħwii-díi'áál danízin, 'áko 'ółta' yá'ádaat'íeh-hii bá shódeidoot'eełgo yee 'ídaħwiidooł'áál, 'áadóó 'índa t'áá bí danízinjí yik'ehgo kéédaħat'íj dooleet. Díí diné lq'í t'áá 'ałqáq' 'át'éego yaa ntsídaakees. Jó díí 'áłħa n̄daahdleehgóó bee 'aħiħ da-holne', dóó baa n̄daħħaħt'í.

New Mexico hoolghéego nánás-dzooíí bighí' State Legislature deiłníi-go beehaz'áanii 'ádeił'ínígíí k'ad 'áłħa silíj' jiní. New Mexico bighí' beehaz'áanii bik'ehgo t'éiyá 'Indins naaltsoos 'atah 'ándayii'niłígíí doo bee bá haz'q da. Jó 'áko 'éí k'ad tħagħo 'ándoolníít 'áko 'Indins danilínígíí 'atah naaltsoos 'ándayii'nił dooleet níigo Bilagáana 'asdzán ła' Yootóódóó Mrs. Louise W. Hoover gholghéé lěi' yee naaltsoos nii-niłtsooz jiní. Jó 'éí k'ad daats'í 'índa 'Indins 'ákót'éeego bee badi'doot'áál. 'Eí shíj 'át'ah nihil bénáádahodoozjíj. Háálá Naabehó 'ashiiké lq'í 'anāa' yéedqáq' 'atah n̄daazbaa'. 'Áko t'áadoo le'é Bilagáana bee bá haz'áanii t'áá 'ałtso nihí 'ałdó' bee nihá haz'qágo yá'át'éeh.

Łah Be'aldíila Sinildi diné ła' 'Indin nilínígíí lěi' ndajilnishgo béeso "income tax" biniighé hats'qáq' n̄dahadlähígíí bá hoogħan góne' naaltsoos shá hadidoolníít níigo yah 'íiyá jiní. 'Áadóó nabidíkidgo t'óó "Aq," níigo ch'éeh ndeizħdilħuk jiní.

"Bínanídíkidígíí t'áá 'ałtso ha-zhóó baa hólne', háálá béeso nits'qáq' náhaasdlá'qáq' ła' da naa n̄do'o'niłgo 'á-té,' bi'doo'niid n̄t'éé hastiinéq 'áłt'qáq' haadzíi'go kóní jiní, "Béeso díkwi shaa n̄do'o'nił shashin?" ní jiní.

"Haalá yidzaago chidí bikee' nits'qáq' niit-tsóqz?" — "Tózis bigháñil lá!" — "Tózis ha-nii t'áadoo yiniłtsqáq' da?" — "T'áá dooda; jó n̄léi diné 'oodlqáq'go 'atiin bqaghgo sítinígíí bi-za'azis si'qáq' n̄t'éé lá!"

1 T'AADOO LE'EELLEEGHI' ****

línii nihighadeididoot'áál, díniid. Díi tooh ḥajigo haált'e'go kéyah bikáá' 'ált'síisígo ndahasdzooígíi t'ááláhádi neeznádiin dóó ba'an tádiin dóó ba'an 'ashdladí miilgo haz'q bíghahgo bee bikáá' nda'nigheesh dooleet, 'áadóó béeso t'éiyá tsots'idiindi miil nitsaaígíi bíghahgo bik'é ɬa' doonííl. Dóó díi neeznáá nááhaiji' 'áltso ɬa' doonííl, 'áko ndi 'ashdla' náháah' góne' diné k'éeda'didléeh dooleet biniighé ɬa' 'áají' 'ahinéeh dooleet. 'Áadóó díi kéyah hasht'ehalnééh biniighé da'deezhnigo diné naakidi miil dóó táadi miil da yilt'éego naanish bá hóléogo neeznáá ndoohah.

Mr. Provense yee haadzí'ígíi.

Mr. Provense gholghéhígíi 'ániigo Wááshindoondi beehaz'áanii 'ádei'í yiniighé dah naháztánígíi t'éiyá díi 'ólt'a' nihá yaa ndaat'ínígíi t'éiyá 'aghá yidaneedlí. Díi 'ólt'a'ígíi dó' t'áá 'íighisíi nihá bina'anishgo neeznáá ndoohah, 'áko neeznáá nááhaiji' Naabehó ba'álcíní t'áá 'áltso da'ólt'a' dooleet. 'Áadóó Bilagáana yéé kónáádoo'niid, 'Dichin nohlíjgo doo 'íhoo'ah t'éiyá bidoókaal da dooleet. 'Éí báq díi kéyah bee 'iináa dooleet biniighé bina'anish dooleet ha'nínígíi dóó 'íhoo'ah bina'anishgíi t'áá bił 'ahqah'ít'ihgo t'éiyá yá'át'éeh,' níigo haadzí'.

Na'nigheeshjí bee lq' nda'iizlí'ígíi.

Díi baa yádaati'go t'áá 'íighisíi nááhodoo'na', 'áko 'índa k'éé'dílgééh biniighé kéyah bikáá' hasht'ehodoolnííl ha'nínígíi naaltsoos bee niiltsooz. Díi naaltsoos niiltsoozígíi 'ániigo Naabehó bikéyah bikáá'gi t'áá na'nigheeshgo dá'ák'eh 'áhojóle'égi 'ádahoot'éhégoo hasht'ehodoolnííl biniighé Wááshindoondéé' béeso ɬa' nihá ch'ínáádidoo' t'áál níigo bee niiltsooz, 'áadóó 'éí t'áá áltso diné yee lq' da'aslí'go yee ndiijéé'.

Ólt'a'jí bee lq' nda'iizlí'ígíi.

'Áadóó 'ólt'a' bi'oonishgi bee lq' náá'ásdlí' 'éí t'éiyá 'álcíní hastqá binaáhaidóó deigo hastqá'áadah béédááhaiji' 'ólt'a' t'áá 'íighisíi bínílkadgo da'ólt'a' dooleet ho'doo'niid háálá tsots'idiin dóó ba'an náhást'éí nááhaiídqá' Hwéeldi hoolghéegi t'áá 'ákót'éego naaltsoos bee 'ályaa, 'éí báq.

Na'aldlooshjí bee lq' nda'iizlí'ígíi.

'Áadóó kwii Sam 'Ahkeah dibé dóó ɬí' bihidi'níigo bi'oonishgíi 'ashdla' nááhaiji' 'áadoolzíjíl níigo yee naaltsoos niinítsooz. 'Ashdla' nínáhahgo 'índa na'aldloosh há nínádaóltah dooleet ní, 'áadóó Naabehó t'áá bí bikéyah yaa 'ádahalyáq dooleet dóó kéyah na'aldloosh bide'ádoolníílígíi dó' t'áá bí yee 'ádaa 'ádahalyáq dooleet ní. Naabehó dine'é t'óó 'ahayóó, na'aldloosh dah deílhígíi bee 'iiná.doo bíghah da, 'éí

báq k'ad kodóó kót'éego na'aldloosh bi'oonish dooleet díniid. Béesh báq dah naaznilígíi t'áá 'áltso bił yá'ádaa't'éehgo t'áá 'áltso yee lq' da'aslí'.

'Áadóó biiskání yah 'anáájíjéé'go Naabehó binant'a'í béishe báq dah naaznilígíi t'áá' béesogo 'ada'iił'aahígíi hastqá béesogo 'ada'iił'aahgo 'ádoolnííl ho'doo'niid. 'Éí t'áá 'áltso bee lq' azlí'.

Naabehó bisiláago béeso ɬa' 'ádá náádayókeed.

'Áadóó Naabehó bisiláago daho-niñéhígíi tókó'í bibéeso ɬa' bá bikáá' dah náádoo'niigo bee náás doolkil ha-níigo baa nááhwiinist'íjí. Díi t'áá 'áltso yee lq' nááda'aslí'.

T'áá nináháháah bik'eh Wááshindoongóo 'álnáá'áldah dooleet ho'doo'niid.

'Áadóó t'áá nináháháah bik'eh Naabehó béishe báq dah naaznilígíi ɬa' Wááshindoongóo 'álnánákah dooleet ho'doo'niid. 'Áadóó tókó'í bibéeso bik'é 'álnáá'áldah dooleet ho'doo'niid. Díi dó' bee lq' azlí'. 'Áadóó bik'iji' 'índa diné náhást'éigo 'álnánákah dooleet 'áko ha'át'ihí da bee 'ált's'á'íldee'go ɬají dahodínóołnééł biniighé náhást'éí 'ályaa. 'Áadóó diné bił dah ndahaz'qáqdéé' t'áá 'áltso bidine'é ɬa' Wááshindoongóó bá 'álnáádaakah dooleet biniighé náhást'éigo 'ályaa. Díi t'áá 'áltso bee lq' azlí'. 'Áadóó diné Wááshindoongóo 'álnáádaakah dooleetlígíi Naabehó diné'é t'áá bí bee bídahónlíh dooleet ho'doo'niid.

Náá'ákóne' t'éiyá Tódínéeshzhee' hoolghéedi naalghéhé yá sidáhí ɬa' tó yá hasht'ehodoolnííl biniighé badi'doo' t'áál ha'níigo bee lq' náá'ásdlí'.

'Áadóó Sam 'Ahkeah díi zhíní Naat'áanii Nééz hoolghéedi 'áłah dii-dleeet díniid. Ndi naat'áanii James Stewart 'ániigo beehaz'áanii 'ániigo Tségháhoodzánígi t'éiyá 'áłah ná'ádleeh dooleetgo bee haz'qá lá ní.

Díi béishe báq dah naaznilí 'áłah silí'ígíi lq'í t'áá 'íighisíi yá'át'éehgo t'áadoo le'é nayik'íyádaasti'. Albert (Chic) Sandoval dóó Paul Jones t'áá 'íighisíi yá'át'éehgo bidine'é yá 'ata' hoolne'. 'Éí 'áldó' baa 'ahééh hasin.

3 Na'nízhoozhígi níłch'i bee hane'é bá haz'ánídóó k'ad t'áá yiská damíjigo ná'ádleeh bik'eh 'álné'é'áah dóó bik'iji' díj'góó 'oolkiłgo t'áá dinék'ehjí t'áadoo le'égoo daha'niihí bee yánátih. Diné ɬa' Anselm Davis gholghé 'éí dinék'ehjí náhálnih. T'áadoo le'égoo hane'dani-línii t'áá baa hóne'égi 'ádaat'éhígíi Navajo Newscast, Radio Station KGAK Gallup, New Mexico hoolghéhéjí' bił naaltsoos 'ádaahle'. Díi dinék'ehjí náháhígíi diné lq'í bił béédaħózin. 'áko níłch'i bee hane'é bá na'az'qággóó yaa 'áłah nádaadleeh.

WANDA McCRAY BEESO YIK'E IIDOOLTAHIGII BAA YI'NIL

4 Naabehó 'at'éed ɬa' Wanda D. McCray gholghé léi' béeso neeznádiin dóó ba'qq 'ashdladiingo baa yí'nil jiní Illinois Federation of Women's Clubs gholghé 'éí béeso baa deiznil jiní. Díi béeso haa yí'nilígíi t'éiyá bik'é 'ajółta' dooleet biniighé haa yí'nil jiní. 'Áłchíní da'ólt'a'ígíi t'áadoo le'é yídahoot'qá' yéé nát'qá' bee ninálkaahígíi baq na'asdee'go hó 'atah 'aghá t'áá 'áltso böhjísin lágó bee béeso joosbá jiní. Bilagáana 'at'ééké dó' ndilt'éego t'áá 'áko t'éego béeso yoosbá jiní. Jó k'ad baa ntsáhákeesgo Naabehó ba'álcíní ndi t'áadoo le'é 'ákódaat'éhígíi ɬa' yidoolíí lá hwiinidzin. Díi 'at'éed Wanda gholghéhígíi t'éiyá Tséhootsooídóó Mr. & Mrs. Paul D. McCray gholghéii be'a'téed jiní.

SILAAGO INSURANCE BEE DAHOLONEĘ

5 Siláago 'atah danohlínéedqá' Life Insurance deiłnínígíi biniighé béeso ɬa' nihits'qá' ndahadláh nít'éé'. Díi Life Insurance gholghéhígíi t'éiyá neeznáadi miil bághílínígíi biniighé béeso nihits'qá' ndahadláh nít'éé'. 'Áko ndi doo lq'í bik'é nihits'ádahinidéeh da nít'éé'. Díi Life Insurance gholghéhígíi ts'ídá t'áá 'ákónéhee nihee dahóló. Háálá 'éí háadi da t'áadoo le'é nihiisxíjgo díi béeso neeznáadi miilígíi niha'álcíní bich'í' ndahalghéé dooleet. Nihimá da doodai' t'áá bízhi' bikáá' 'óołaa shíj' 'éí bich'í' ndoolghéé. Diné siláagotahdi ndaakai yéedqá' Life Insurance bee dahólónę 'azhá siláagodéé' nináheeskai ndi díi Insurance gholghéhígíi t'ah ndi bee bá haz'qágo 'át'é. Jó 'éí t'áá náhidizíid doodai' t'áá nináháháah' bik'eh bik'é ni'jiiléego t'éiyá 'ákót'é. Silágodi njigháháqdéé' Insurance biniighé béeso hats'qá' bihidi'níłéé t'áá 'éí bich'ehgo bik'é ndajíilé. Ndaalnishígíi ɬa' t'áá náhidizíid bik'eh yik'é nda'iilé. Doo ndaalnishígíi t'éiyá t'áálá'í nináháháhdi 'aghá' doodai' dibé yázhí da ninádayiłnihgo 'índa t'áá ɬají' 'af-tso yik'é nináda'adlééh. ɬa' díi Insurance t'áadoo bik'é ninááda'nohdiłéhí t'óó nihits'qá' bee 'ada'iiz'ánígíi Veterans Administration yá ndaalnishígíi biniighé baa hohkááh. 'Éí hazhóó t'áá 'ádaat'éegi yee nihil dahodoolnih. Tségháhoodzánígi Naabehó naaki Veterans Administration yá naalnishgo siké. 'Éí baa hohkááh dóó t'áá bíná'ídídéesh-kił danohsin shíj' bínadabídółkid. 'Áadóó t'áadoo le'é bee nihich'í' 'ándahazt'i'ii da bee bił dahołne'. 'Éí 'ákódaat'éhígíi diné yá yaa yinít'í yiniighé siké.

Łichíi'go 'Ałná' Asdzohígíi t'áá 'ánoltsó bıká' oohjeh.

SILÁAGO ŁÓÓ'TSOH HADAASHZHEE'

⁶ Nihisiláago ḥa' t'ah ndi kéyah Korea gholghéego si'ánígíí yikáa'di ndaakai. Díí siláago 'áadi ndaakaaígíí 'ádadahodeesláá' dóó doo bił dahóóts'iid da jiní. Háálá diné 'áadi kéédahat'ínígíí Bilagáaną̄ bizaad doo yéédahósin da. 'Áko ḥa' bich'jí: ha'doodzih yéę̄ doo bihóneedzqáa da. 'Ákódahoot'éégoo Łichii'go 'Ałná 'Asdzoh yá ndaalnishígíí siláago yíká 'anájgh. 'Áko díí Korea hoolghéedi siláago doo bił 'ádahayqá da dooleeł biniighé siláago ḥoo'tsöh "whale" deiłnínígíí hadadoolzhah daaníigo tsinaa'eeł "whale" bee hada'azheehígíí bá bik'é na'ílyáa-go ḥoo'tsöh hadajishzhee' jiní.

American Red Cross Photo

chíí' 'Ałná 'Asdzoh yá ndaalnishígíí siláago yíká 'anájah. 'Áadóó díí Łichíí' 'Ałná 'Asdzoh gholghéhígíí ts'ídá t'áá 'ákónéehée 'áká 'e'elgheed gholghéii bi-naanish danilí. Háálá k'ad siláago ła' tónteel ghónaanídi doo bił dahats'íidgói yik'ee ti'dahooníih. 'Áko Łichíí' 'Ałná 'Asdzoh gholghéhígíí bíká 'ándaajahgo bee doo bił 'ádahayáq da dóó 'áko siláago t'áadoo le'é bąqhgági 'ádaat'éhígíí doo yee 'ádgah dah dahoyool'aał da.

AGNES DODGE 'AHEHESHIIHDEE' NAALTSOOS 'AYIILAA

⁷ 'At'ééké 'Ahéhésjíjhdí da'óltá'-ígíí ḥa' kóníigo Tségháhoodzáníjí' R. W. Young gholghéhígíí yich'íj naaltsoos 'áyiilaa. Agnes Dodge gholghé 'éí naaltsoos 'áyiilaa kóníiqo—

"Yá'át'éehgo kodi 'ólta'gi naashá. 'Ólta'ígíí 'ałdó' yá'át'éehgo 'ólta'. 'Ał-chíní kwii da'ólta'ígíí dó' t'áá 'ałtso bił yá'ádahoot'éeh. Kwii t'áá 'áłaji' dees-doi dóó ninádahąłtííh.

“Bá da’ólta’í ‘ałdó’ yá’át’éehgo bá da’ólta’. Iho’ah t’áá ‘ałtso yee nihí-ká ‘ańdaajah. Éí bee t’áá lq’ígoo’ ‘ída-hwiil’ah. T’áá ‘áko ndi t’áá Naabehó bitahdi da’ólta’ídi t’éiyá t’áá ‘íighisíí t’áá yéigo ‘ího’ah nít’éé’. T’áá nihikéyahdi t’áadoo le’é bídahoo’ahígíí t’áá dabidziil nít’éé’. Kwii t’éiyá t’áá béeda-hózíni ndahalinígíí t’éiyá bídahwiil’ah. ‘Áko ndi t’áá kwii shił yá’áhoo-t’éeh dóó t’áá lq’ígoo’ t’áá ‘ákwíí jí ‘í-dahwiil’ahgo’ át’é.

"Naabeehó ba'álchíní kwii da'-óltá'ígíí lq'í k'ad 'ayoo Bilagáánanak'eh yádaałti' daazlíí". Ła' Bilagáana bi-zaad t'áá iighisíí yá'át'eehgo yee yá-daałti' daazlíí". Éísh dó' 'aadi nihiké-yahdi da'ólta'íqi t'éiyá 'álchíní doo Bi-

lagáanak'ehjí yádaałti' da łeh. Kwii 'éí doo 'ákót'ée da. 'Áadóó t'áá 'álaji' t'áá-doo le'é baa nda'aldeehígíí bee kwii shił yá'áhoot'ééh.

"Náhást'éí yígíí dayínílta'ígíí 'ah-bínígo 'ałné'é'áahji' náda'ííníltah. Da'-íínílta'go díj'go 'ałkéé' haz'áqgo bídahwiil'aah. Arithmetic gholghéhígíí 'ał-tsé bídahwiil'aah łeh. 'Áadóó náábí-kéé' góne' t'éiyá t'áadoo le'é naalkaahgi, jó 'éí science deiłní. 'Áadóó náá'-ákwií t'éiyá naaltsoos ghólta'gi bee'ínáádahwiil'aah. 'Áadóó Bilagáana bi-zaad bíhoo'aahgi baa nááhálzhish. 'Éí bídahwiil'aahgo 'ałné'é'ááh. Díí t'áá 'ał'qä 'ádaat'éego bídahoo'aahígíí t'áá 'ałtso t'áá sahdii bá'ólta'í bá dahóló. 'Ałné'é'ááh dóó bik'iji' t'éiyá naanish bídahoo'aahgóó 'ałnáádeiikah. 'Éí t'áá 'áadi ndeiilnishgo ła' t'éiyá nááda'ólta' łeh. Shí t'éiyá da'iigisígi nináshnish.

“Áádóó honeeni t’áá ’áłaji’ baa na’aldeeh. Jó ’éí jooł bee ndajinéhígíí dóó nihináál dó’ ‘aná’iilki’. ’Éí doo bee

Nihitahgóó da’ólta’ígíí ’áłchíní ’ash-dladi miil dóó ba’qą́ ’ashdladi neezná-diingo t’éiyá bíighah jiní.

TSĀHODINIIH NTSAAIGII NAAŁNIIH

8 Naabeehó bikéyah biká'a'gi kée-dahwiit'ínígíí 'azee'ííł'íní dóó 'asdzání 'azee' 'ádeił'ínígíí t'áá 'íighisíí nihi'oh neel'q. Ła' nihá-shónáádeidoot'eeł ndi béeso bá 'ádin 'éí bqą. Be'ak'id Baa 'Ahoodzání hoolghéhédi tsáhodiniih ntsaaígíí naałníih jiní. Da'ólta'góó 'ał-dó' 'áłchíní lq'í łichíi'go 'qąh hadaa-jeehígíí bqąh hadaazhjéé' jiní. K'ad 'éí lq'í yá'át'éeh n̄daasdlíjí' jiní. Be'ak'id-góó tó naazkánígíí jidláqgo díí tsáhodiniih ntsaaígíí hodilnah. Jó díí bē'ak'id-góó tó naazkánígíí hodinaahgo doo yá'-át'éeh da yileeh. Ch'osh doo yit'iinii gholghéii bii' haleeh. Díí tóhígíí 'áłtsé daazhbéezhgo dajidláqgo yá'át'éeh. 'Áko t'áadoo le'é 'qąh dah dahoyooł-'aałii doo hodilnéeh da.

GOLIZHII YOO' 'ADAHOŁTŁ'IID IGII BAA 'ADAHOŁYA

9 Iowa hoolghéego náhásdzooígíí
bighi' haa'í shíí nizhdilt'éego gólízhii
daaztsáq léi' yah 'i'iinílí bichidí ɬa' biih
jiyíílhán jiní. 'Éí yah 'i'iinílí ndilt'éego
chidí yii' sikéego. 'Éí biniinaa yah
'i'iinílí báhóochjíid. Díí nizhdilt'éego
gólízhii 'ajiyíílhán yéé béeso neezná-
diin 'ák'é ninájídlá jiní. Dóó chidí yéé
bii' táháhásgiz dóó yah 'i'iinílí bi'éé' yéé
dó' há náánásgisgo béeso naadiin
'ashdla' bee haa náánáozbá jiní.

DINE ŁA' DAAZTSAA ŁA

¹⁰ Jim Dághaałchíí' gholghéé nít'éé' Na'nízhoozhídi daaztsáq lá jiní. Honeeni baa niná'áldah biniighé ná'ázt'i-ígíí yiniit'aagóó sitíí lá jiní. Yisdlíí daatsí lá jiní. Díí hastiinéé t'éiyá tádiin dóó bá'aan tseebíí binááhai nít'éé' jiní. Tóháálí hoolghéedi t'éiyá bighan nít'éé' lá jiní.

11 Nihikéyah United States gholghéhígíí bikáádóó nléí tónteel ghónaanídi kéyah Russia gholghéhígíí yikáá'di diné kéédahat'ínígíí bich'íj nílch'i bee hanéé bee yánátih. Bich'íj yáti'go kodi 'ádahoot'éhígíí t'áá 'ałtso bee bił hane'. 'Áko 'éí bił 'ahéédaħodiilzíjíł biniighé. 'Áádóó danihik'is dooleet biniighé

'ádahayáq da. Náánálahdi da'ólta'-íáú bił jooł bee ninádai'neeh.

"Díí 'íhoo'aah nihá 'ashja'iilaágíí t'áá 'íighisíí shił yá'át'ééh. Díí kwii 'Ahéhéshíjh hoolghéegi 'íínishta'ígíí dó' shił yá'át'ééh. 'Áádóó baa 'ahééh nisingo 'ahool'áá dooleeł. Díí k'ad 'íini-singo t'éiyá ts'ídá bíneesh'áqii' 'áltso bíbwiideesh'áál nisingo baa ntséskees."

Yours respectfully,
Agnes Dodge

ŁEEJIN

¹² 'Ałk'idqá' díí nahasdzáán bikáá' ḥahgo 'áhoot'éé nít'éé' jiní. 'Ałk'idqá' dadii'níigo doo díkwíidi neeznádiin nááhaiídqá' 'ááldadii'níi da. Díí t'éiyá neeznádiindi miil ntsaaígíi bíighahgo nááhai yéedqá' daatsí 'ááldadii'ní.

'lídáqá' díí nahasdzáán bikáá'gi diné 'ádingo, t'áadoo le'é tághi' dahólónígií, jó 'éí ɬoo' 'ádaat'éii da t'éiyá dahólógo ɬeejin dahodideezlíj' jiní. 'lídáqá' shíj nahasdzáán bikáá' to t'éiyá 'aghá hólóq nít'éé'. T'áá 'áłaji' nda-hałtin dóó t'áá 'áłaji' nílch'i ditłée'go biniinaa nílch'iígi 'ayoo sido nít'éé' jiní.

Díí honeezdooígíi beego t'áadoo le'é ndanise'ii t'áadoo hodina'í ndanise' nít'éé' jiní. 'Áko 'éí haashíj danílnééz náadleeh nít'éé'. 'Áadóó díí ndanise' yéé haashíj níltsxo daazlíj'go ɬa' taah hineezdee' dóó ɬa' hashtl'ish yih dahineezdee'. Nílch'i gholghéhígií t'éiyá t'áadoo le'é bee dadildzid. Tághi'di dóó ɬeeghi'di nílch'i 'ádaadingo binii-naa díí ndanise'ii taah dahineezdee' éé t'áadoo dadííldzid da.

'Áadóó shíj t'áadoo le'é ndanise' éé t'óó 'ałk'idahiiłdzíidgo hodeeshzhiih. Ghónáásdóó shíj díí t'áadoo le'é 'ałk'idahiiłdzídígíi haashíj yidéetqá' silíj'. 'Áadóó díí t'áadoo le'é 'ałk'idahiiłdzid yéé ɬeezh bikáá' dahazlíj' dóó tsé dó'. Díí bikáá'gi ɬeezh dóó tsé da hazlíj'ígií t'áá 'iighisíi danidaaz daazlíj'go díí t'áadoo le'é 'ałk'idahiiłdzid yéé yee 'ałch'i' kódayiilaa. 'Áadóó díkwíidi miil shíj nínáánáhaigo díí t'áadoo le'é 'ałk'idahiiłdzid yéé ɬeejin dabidii'nígií násdlíj'.

'Áadóó shíj nahasdzáán bikáá'gi ḥahgo 'áhoodzaa. Ndahałtin yéé t'ah bi'oh 'at'éego ndahałtin hazlíj'. 'Áko nahasdzáán bikáá' ḥahgo' dahóółtsaaii hazlíj'. T'áadoo le'é 'iídáq' tághi' dahináneé ɬa' ni' yikáá'góó dahiná daazlíj'. 'Áko 'éí yee nádadidzih dooleeł biniighé bijé yilzólii dahazlíj'. ɬa' t'éiyá t'áá tághi'di kéédahat'íigo hodeeshzhiih. Ni' yikáá' kéédahat'íneé ɬa' na-ashó'ii daazlíj'. ɬa' 'ayoo 'ádaníldíi daazlíj'. Na'ashó'ii daazlíj' éé ɬa' bichíj' dóó bitsee' bíłatahji' neeznádiin dóó ba-an naadiindi 'adées'eezgi 'ádanílnééz daazlíj'. 'Áko shíj díí t'áadoo le'é 'ałk'idahiiłdzid yéé ɬeeghi' hóló silíj'go

Naakidi miil nááhaiídqá' tónteeł ghónaaaanídi Greek dine'é kéédahat'íneé díí ɬeeghi'di ɬeejin dahólónígií t'áá bił béédahózin nít'éé' jiní.

K'ad t'éiyá díí ɬeejinígíi t'áá 'iighisíi t'áá 'ákónéehego baa ntsáhákees. ɬeejin 'ádingo shíj kó' na'ałbqasii 'ádaadin dooleeł nít'éé'. ɬeejin 'ádingo shíj t'áadoo le'é béésh bee 'ádaalyaago bee nda'anishígíi 'ádaadin dooleeł nít'éé'. Díí ɬeejinígíi binahji' t'áadoo le'é béésh bee 'ádaalyaago nihá ndaalmish

hazlíj'. Háálá 'éí diné haashíj néelqá' ndi yilááh 'ádabóodziil. Kó' na'ałbaasi bitsiits'iin t'áálá'í si'ánígíi diné dabi-dziili neeznádindi miil yilt'éego yee bóodziil. Jó 'áko k'ad kó' na'ałbqasii bitiin bikáá'góó diné neeznádiindi miil yilt'éego kó' na'ałbqasii ɬa' deídžíisgo doo beeł'ée da. 'Áadóó k'ad kó' na'ałbqasii 'ayóy 'ánéelqá', 'áko diné t'áá yíl'áá nít'éé' ndi doo yíneel'áq da. T'áadoo le'é bee nda'anish biniighé 'ádaal'íniqíi dó' k'ad diné haashíj néelqá' yíghahgo binaanish ndaat'i'. Díí bee nda'anish yígií beego t'áadoo hodina'í naanish ɬa' yit'i', 'áko ndi díí bee nda'anish 'ádaal-yaaiqíi ɬeejin gholghéii bee ɬa' yidzaa. ɬeejin dook'qáłgo siil 'ííł' dóó 'atsinil-tl'ish 'ííł', 'áko t'áá 'éí t'áadoo le'é bee nda'anishii ndayiilnáago bee nda'anish.

ɬeejin dook'qáłgo t'áadoo le'é chonáádaot'iinii t'áá bini'di t'áá 'ádzaa góó nináádahadleehgo 'at'é. ɬeejin dook'qáłgo deigo 'ada'iijoołígíi bii' ɬidí bá 'ádaalyaago díí bii' ɬidí yígií siil bii' ndahwiileeh. Díí siilígíi niik'asgo to nahalin nínáánáleeh, 'áko 'éí 'coal tar' deiłníngíi náánáleeh. ɬeejin dook'qáłgo dó' ha'át'íishíj ɬikongo na'ajoołii (gas dabidii'níngíi) bits'qádóó hanáá'iijooł. Díí gas hanáá'iijoołígíi t'áá 'éí béésh bii' kó'í ɬa' gas bee dadiltl'i'gíi yíi' chonáánáot'i'. ɬeejin dook'qáłgíi 'ałdó' t'áadoo le'é ammonia deiłníngíi bits'qádóó hóló. ɬeejin dook'qáłgíi bits'qádóó 'ałdó' t'áadoo le'é coke gholghéé léi' nishónáhooł'eeh, 'áko 'éí t'áá ɬeejin nahalingo náadadiltl'i' ɬeh.

ɬeejin naakidi miil dahidédl'go jidił'go bits'qádóó ammonia gholghéhígií 5 gallons bíighahgo nishóhooł'eeh. T'áá 'éí bits'qádóó 'ałdó' naphtha 6 gallons bíighahgo dóó 'ak'ahkó' 26 gallons bíighahgo, dóó creosote gholghéhígií dó' 17 gallons dóó 'ak'ahkó' ɬa' anthracene gholghéhígií dó' 38 gallons bíighahgo dóó jeeh dó' haashíj néelqá' bits'qádóó nishóhooł'eeh.

Naphtha gholghéego ɬeejin bits'qádóó hazlíj' éé bits'qádóó benzene gholghéhígií nááháleeh. 'Áko díí benzene gholghéhígií nát'oh bee náadidiltl'i'gíi biih náadazi'go bee náadadiltl'i'. Benzene gholghéhígií dóó anthracene náánáolghéhígií bił 'ahíi'nilgo t'éiyá bits'qádóó 'aghaa' bee deilzhíhígií hóló. 'Áko díí bee 'iilzhíhí dóó bee 'iilchxíhí t'áá 'ałtso naalghéhé bá hoo-ghandéé' ndahíilniihígií t'áá 'ałtso ɬeejin bits'qádóó' nihwiileehii 'at'é.

Díí jeeh ɬeejin bits'qádóó' nihwiileehígií t'éiyá tsin dóó tsé da báq' 'ádaal'íj, 'áko doo haada daanéeh da. Díí jeehígií dóó ɬeezh lime gholghéhígií dóó hashtl'ish dits'ídí (clay) bił hasht'eelyaa go t'éiyá k'ad 'atiingóó bee dahash-dléézh. 'Éí k'ad 'atiingóó bee 'ada-

hozhdeesxéél. ɬa' kin bikáádék' bee daashdléézh, 'áko doo tó bighá daazlíj' da.

Ammonia gholghéego ɬeejin bits'qádóó nihwiileeh yéé t'éiyá bii' ho-neezy'azí yii' choo'í. 'Áko 'éí bee da-neezy'az. Coal tar deiłníngíi yéé t'éiyá bits'qádóó 'azee' haashíj néelqá'go 'ádaal'íj. Jó 'éí ɬa' hanáá' bich'íj' da'a-neezy'. ɬa' t'éiyá hajéi yilzólii biih yil-k'asgo bich'íj' da'a-neezy'.

Kin lq'í hadas'áágóó t'éiyá kó-t'éego ɬeejin bits'qádóó t'áadoo le'é 'ádaal'íj. 'Áko diné 'ákwii kéédahat'iinii gas ɬeejin dook'qáłgo bits'qádóó hólónígií chodayooł'íj. Jó 'éí ɬa' yee da'ałbéezh ɬeh. ɬa' dabighan góne' bee da-honeezdo. Díí coke deiłnígo ɬeejin bits'qádóó hólónígií t'áá ɬeejin nahalingo náadadiltl'i', 'áko 'éí béésh bee dadil-ghíj. Háálá díí coke gholghéhígií ɬeejin bilááh 'át'éego sido 'éí báq.

Naabehó bikéyah t'áá si'qá nít'éé' bighi' ɬeejin hólógo 'at'é. Hahgo da shíj t'áá hoolzhishgi díí ɬeejinígíi Naabehó dine'é t'áá bí hadeigéedgo chodayooł'íj dooleeł, dóó ndayiilniih dooleeł.

NAANISH BA 'ADAADINII BI-CH'I' NDA'IILGHEHIGII

¹³ 'Anaa' baa na'aldeehéedqá' Naabehó t'óó 'ahayóí kó' na'ałbqasii bitiin yáq' ndaalmish nít'éé'. T'áá náhidizíid bik'eh béeso hach'íj' ndahalghéhígií ɬa' hats'qá' náhadatláh nít'éé'. Jó 'éí naanishígíi 'ádaasdjidgo 'índa hach'íj' niná-dahidoolghééł biniighé. Jó 'áko 'éí k'ad lq'í 'ákót'éego diné doo ndaalmish da hazlíj'. 'Áko béésh nít'i' yáq' ndaalmishgo béeso bits'qá' nádaasdlá'qá bi-ch'íj' nínádahidoolghééłgo bá haz'q. Jó díí 1945 náháháq yíghi' ndaashnish yéé t'éiyá. 'Áadóó béeso ts'ídá 'ánéelt'e'gi hats'qá' nádaasdlá'qá t'éiyá bik'ehgo hach'íj' nádaasdlá'qá bi-ch'íj' nádaasdlá'qá. ɬa' 'éí doo lq'í da. Díí na'ilghéhígií jííkeed dóó haa deet'qágo naanish ɬa' chónáájoost'e'ji' hach'íj' níiilghéé dooleeł. 'Áadóó naanish t'áá 'iighisíi hájít'íj dooleeł 'ałdó'. Béésh nít'i' báq' nda'anishígíi doodaii' t'áá haa'í da naanish haa deet'qágo t'áá 'áko ch'ízhoolnáh. Naanishígíi doo jinízin dago t'áá 'áko hach'íj' ná'ilghéhé hats'qá' 'ádoolzíj.

'Asdzání ɬa' béeso hasht'e' niyii-níilgo yadiizíni yee nei'áá nít'éé' t'áá yíl yóó 'iiyííłhan lá jiní. Díí yadiizíni t'éiyá béeso tseebíidi neeznádiin bíighahgo bii' sinil nít'éé' jiní. 'Éí shíj ts'iilzéi yáá-daa'áágóó t'ah ndi ch'ééh hazhnítá jiní.

Łichíi'go 'Ałná 'Asdzohii t'áá bida-nool'ánigo bee bíká 'oohjeeh. Kóhoní-shéíigo bee 'i'oolghodígií ndi bee hool-doh dóó t'áá 'iighisíi baa 'ahééh hasin.

'INDINS 'ATAH NAALTSOOS 'ADAYIINIIŁ DOOLEEŁIGII

¹⁴ Yootó bináhásdzooígíí bighi' beehaz'áanii 'ádeił'ínígíí k'ad Yootóodi 'álah niljígo díí 'Indins New Mexico yii' kéédahat'ínígíí 'atah naaltsoos 'áñdayii'nił dooleeł daats'í daaníigo yaa n̄daat'í. Wááshindoondéé' kéyah binant'aí J. A. Krug gholghéhígíí Yootóogi beehaz'áanii 'ádeił'ínígíí kóníigo yich'íj hane' 'áyii-laá lá:

"New Mexico bighi' 'Indins kééda-hat'ínígíí Bilagáana 'alqájí' naazinii ninádaa'nilgo 'atah daats'í naaltsoos 'áñdayii'nił dooleeł ha'níigo baa hwiinít'í ha'níigo yínii'. Díí 'Indins danilinii 'atah naaltsoos 'adayiiniił baa deet'qágo t'áá 'íghisíí yá'át'éeh dooleeł. Háálá 'áko 'éí náás deeskai niljí dooleeł. Shí 'ínisingo t'éiyá 'Indins danilinii naaltsoos 'atah 'adayiiniiłgo t'áá bee bá haz'á nisin. Háálá naadjitáá' nááhaiídáqá' Wááshindoondi 'Indins danilinii t'áá 'áltso 'citizens' daniljí dooleeł ha'níigo beehaz'áanii 'ályaa. Naadiin náhást'éí nááhaiídáqá' 'anaa' hazljj'go 'Indins danilinii lq'í 'atah ndaazbaa'. 'Ániid 'anaa' nááhásdlí'yéedáqá' 'Indin danilinii naadiin 'ashdladi miil yilt'éego siláago 'atah náádanidlíjí n̄t'éé'. Dóó dízdiindi miil yilt'éego 'anaa' bá nda-anishgóó 'atah ndaashnish. 'Éí bee baa ntsáhákeesgo Bilagáana bee bá nahaz'áanii t'áá 'áltso 'Indins danilinii dó' bee bá nahaz'á hwiinidzin. Łahgóó 'Indins danilinii kééda-hat'ínígíí Bilagáana bee bá nahaz'áanii t'áá 'áltso bee bá nahaz'á. T'áá hazhóó New Mexico dóó Arizona gholhéego náhásdzooígíí bighi' t'éiyá beehaz'áanii doo 'áltso 'Indins danilinii bee bá nahaz'áq da,' níigo hane' 'áyiilaa jiní.

'Áadóó New Mexico dóó Governor nilnígíí Wááshindoongó Mr. Krug yi-ch'íj kóníigo hane' 'ánáyiidláa jiní—

"Wááshindoondi ndajikaaígíí 'Indins danilinii ts'ídá 'ádoolníiłgi t'áadoo kót'éego danihijiníigo yá'át'éeh. 'Indins danilinii Wááshindoondoo baa 'áhályáq da siljígo dóó t'áá bí 'ádaa 'á-dahalyáq daazljj'go 'índa 'ádanihijiníigo 'éí t'áá 'áko. 'Indins danilinii Wááshindoondoo yílák'ee haakaigo 'índa t'áá bini'ídi 'atah naaltsoos 'áñdayii'nił dooleeł, háálá 'áko bikéyah da yik'é nda-iilée dooleeł 'éí bqáh.

'Áadóó Indins danilinii t'áá Wááshindoondoo yílák'ee shijaa'go 'atah naaltsoos 'adayiiniiłgo 'ályago nda'iisihígíí doodaii' doo 'ákóó 'ádaat'ínígíí baa hwiinít'í doo bihóneedzqáq da dooleeł, háálá 'Indins bá náhásdzoo bighi'ji' Wááshindoondoo yaa hóchjí, 'éí bqáh."

Yootóodi 'Indins 'atah naaltsoos 'adayiiniił dooleełígíí baa hwiinít'ígo Sam 'Ahkeah 'ákóó naayá jiní. 'Éí shíj' 'áadi 'Indins 'atah naaltsoos 'áñdayii'nił dooleełígíí jííkeed. Ndi t'áá 'áájí Bilagáana naalghéhé yá naazdáhígíí t'a' Kiis'áanii Be'aldíila Siniljí tooh níli-nígo yaqh danítqadii díí naaltsoos 'atah

'ahi'nílgíí doo bá yá'át'éeh da dóó doo deinízin da níigo haadzíí' jiní.

Díí Yootóodi 'Indins 'atah naaltsoos 'áñdayii'nił dooleeł biniighé t'ah doo bééhoozjíh da. T'áá shíj hahí bée-hodoozjíł, 'áko ndi naaltsoos 'atah 'ahi'nítl bee nihadi'doot'álgíí doo naón-ní da.

'ASHIJJH LIKAN BINAALTSOOS

¹⁵ Tségháhoodzánígi k'ad doo 'áshíj híkan binaaltsoos há 'ándaal'íj da. Háálá 'áshíj híkan binaaltsoos biniighé naaltsoos náánála' hadadilne'ígíí kwii 'ádin 'éí bqáh.

'Áshíj híkan binaaltsoos danohsiniígi bił kééda-hoht'íni naaltsoos yéé-dahosinígií nihá yíká 'áda'ał'íjgo yá'át'éeh. Yootó bináhásdzoo bighi'ji kééda-hoht'íniígií Office of Price Administration, OPA Box Section, Denver 1, Colorado hoolhéégoó naaltsoos bíká nihá 'áda'ał'íjgo yá'át'éeh. Arizona bighi'ji kééda-hoht'íniígií t'éiyá OPA, Regional Service Center, Box 348, San Francisco, California hoolhéégoó naaltsoos nihá bíká 'áda'ał'íjgo yá'át'éeh. Díí naaltsoos 'áltse hadadilne'ígíí t'éiyá naaki 'ał'qá 'át'é. Ła' OPA Form R-146 gholhéé. 'Éí 'álcíní t'ah doo binaaltsoos dahalehígíí dóó diné silágo-déé' ninádahaaskaigo t'ah 'áshíj híkan binaaltsoos bee 'ádaadinígií bá. Ła' t'éiyá OPA Form R-194 deilní. 'Éí t'éiyá 'áshíj híkan binaaltsoos yóó 'adayiiznilígií doodaii' bits'qáq' nda-haazt'ódígíí da bá háadadilne'.

Díí naaltsoos hadazhdile'ígíí 'áltse bíká 'íjíj'íj. 'Áadéé' haa nálgoho go hazhóó hazhdii'íjih dóó nát'qáq' bił 'ánaá'jíj'íjgo 'índa bidiníná 'áshíj híkan binaaltsoos bił hach'íj 'é'él'íj.

Diné t'a' 'azee' báhooghan góne' yah 'íiyáá dóó dikos 'azee' daalkanígií t'a' nayiisnii' jiní. Biiskání 'ákwii náánádzáago 'áni, "Dikos 'azee' t'a' shaa nááni'ah," ní jiní.

"Nighandiísh t'áá 'ánołtso dikos nihidadeesna?" ní jiní 'azee' baa nahá-níhígíí.

"Dooda, díí yee' dá'ákaz bitoo' nahalingo bił da'iidá biniighé," ní jiní hastiinéé.

Naadjitáá' nááhaiídáqá' shíjgo 'Indins danilinii kéyah United States gholghéhígíí bikáa'gi ndabi'diichíhígíí t'áá 'áltso citizens daniljí dooleeł ha'níigo beehaz'áanii 'ályaa jiní.

LOK'AJIGAIGI 'INDA BINAAGOO DAHA'NIIHII

By Chic Sandoval

¹⁶ Bilagáana "March of Dimes" deił-nílgíí biniighé kwe'é daané'é yii'a'. Díí 'ániid n̄deezidígií tādiin łá'á góne' 'ákwii tādiin dóó ba'qá hastáqá yáál bíi-gahgo shóozt'e', doo diné t'a' 'álah siljí' da ndi t'áá hodeesdoh. Łóó' haddziizlo' (fish pond) 'índa t'áá bihoniyyázhígi nda'iiznii', 'áadóó daané'é baa na'asdee'.

Silágołtsoi daniljí n̄t'é'ígíí t'a'go da'ółta' kwe'é, jí'ółta'ígi k'ad. 'Éí 'ániid yaa n̄diikai. T'áá díkwíí shíj 'íi-déeshtah daaníi ndi t'ah doo bich'íj 'éé-dahoozjíh da. Naaltsoos t'áá bił bá bíká 'áda'alyaa n̄t'éé', díí da'ółta'ígíí 'éí 'álcíní da'ółtah dóó bik'iji' yah 'íijah. 'Éí t'áadoo 'áadahoot'íjíhí náhást'éidigo 'índa 'áko 'ashdladi 'ahééda'íiłkeed, 'á-kogo damjígoji' naadiin 'ashdla' 'ahénináda'ałki'. Jó díí da'ółta'ígíí GI Bill of Rights bik'ehgo, 'áko náhidizíidji' béeso bá ch'éénídah, 'éí yikiin da'ółta'. Kódaolghéhígíí 'éí k'ad da'ółta': James Harvey, Andrew Nalgine, 'índa Paul Clement.

Díí nahós'a'gi t'áadoo hózhó nihee yidzaaz da haidáqá', 'áko tó doo t'a' ch'í-níljj da. K'ad 'éí biniinaa kwii diné 'ahíikai yiská damjígo yéedáqá', 'áko yee 'ahada'deest'á. 'Éí díí n̄dizidígií bighi' n̄léi ghóyahji' kééhojít'íngíí nda'noł-héshgo n̄didoozil, t'áá n̄deezidí kóó kééda-hat'íngíí na'nighésh yaa n̄di-dookah ho'doo'niid.

Dinéts'ósí bitsi' n̄t'éé' 'ániid bizéé' hazljj', hajéi niiltla sha'shin. Tł'ee'go 'ajiiłhaazh n̄t'éé' jiní, t'óó hazhdoo'níí t'áá 'ákodí lá jiní. 'Áko Dinéts'ósí kwii Lók'ajígaigi nihojítaałgo, 'éí t'áá tł'ee' hane' haa yít'qá, 'áko t'óó 'ájísiłj. 'Ákó hoł dah 'adiilghod, jó Dinéts'ósí 'éí t'áá 'íighisíí diné 'ílínii 'át'é. Hataalii bidziilí niljí, 'índa hastóí bídahólníhígíí 'atah niljí.

Mq'iitsoh naaghá jiní kóní. Díkwíidi shíj tł'ee'go 'ániigo dazdiizts'qáq', 'áko 'ániid damjígo yéedáqá' diné t'a' ch'íéeh hadeineeztqáq' nágháí dziłtsjí-góó. Doo nabikée' da jiní. 'Áko ndi t'a' yas bighi'gi behék'eh dadziiltsqáq lá. 'Áko bídazh'nééł'qqd 'éí 4 inches (djj' asdzoh) bíighahgo daats'í 'ániłtso ha-naa bikétł'áah góona jiní.

Hastiin léi' be'esdzáán bich'a hashké jiní:- "T'áá yee' 'íighisíí nitsiits'iin yéé doo 'éí da lq, doo 'áhólyáq da," biłní jiní. N̄t'éé' 'áni jiní, "Baha-t'aadísh doo 'éí da, 'áltso béét'óód," ní jiní. Bitsiits'iin 'áltso béét'óodgo 'áni jiní.

BIKÁÁ' DAH 'ANTÉHÍ HOOGHAN GÓNE' BÁ

By Louisa H. Lawton

17 Díí bikáá' dah 'antéhí bidziilgo 'á-jiil'ijhgo t'éiyá yá'át'ééh. 'Áadóó t'áá 'ákogi 'áníltsgo hooghan góne' doo báq nahonitl'a da. Tsin niheeshjíí '2"x4" deiłníngíí t'éiyá bee 'ályaa.

Díí tsin niheeshjíí '2"x4" deiłníngíí náasee tádiin dóó ba'aan naaki 'asdzhogo (32") naaki k'íjich'ish. 'Éí ha-tsiiyahjígo bijádígíí biniighé. 'Áadóó tsin niheeshjíí t'áá 'éidí yígií naadiin naaki 'asdzhoh (22") bíghahgo k'ínájich'ish. 'Éí hakee'jígo bijáad dooleetígíí biniighé. Tsin niheeshjíí nteel 'ált's'áqhjí ní'áa dooleet biniighéhígíí t'éiyá hastqadi 'adées'eez dóó ba'aan díí 'asdzhoh (6', 4"). Jó 'éí C bee bik'e'eshchí.

A dóó **D** bee bik'e'eshchínígíí t'éiyá dízdiin dóó ba'aan naaki 'asdzhoh (42") beeníltééz.

béesh bee 'ída'neel'qahí náazhahígíí hazhóó bee bida'néel'qadgo k'éhózdon 'ahidadii'áago yá'át'ééh. 'Áadóó 2" screws No. 8 deiłníngíí bił 'adaasgizgo yá'át'ééh. 'Éí 'íl 'adaalkaał biláh 'á-t'éego bidziil.

Hatsiiyahjígo bikáá' dah 'antéhí bá 'íi'ahígíí t'áá 'álah ni' nijinił dóó tsin niheeshjíí **D** bee bik'e'eshchíjgo naanigo naní'ahígíí ghóyah dóó naakits'áadah 'asdzhoh (12") bíghah gónaa nijitjih dóó bił 'ada'jigis. Tsin niheeshjíí **A** bee bik'e'eshchínígíí 'éí bílátahdéé' yaago naaki 'asdzhoh (2") bíghah gónaa naaniigo dah náajítíh dóó bił 'á-náada'jigis.

B bee bik'e'eshchíjgo naaniigo dah sitánígíí t'éiyá 'áldó' ní'dóó naakits'áadah 'asdzhoh (12") bíghah gónaa dah náajítíh.

'Áadóó tsin niheeshjíí nteel 'ált's'áqhjí ní'á biniighéhígí ini'dóó naakits'áadah 'asdzhoh (12") gónaa dah náajítíh dóó bił 'anáada'jigis. Jó 'éí C bee bik'e'eshchíjgo t'áá 'álah. Díí tsin niheeshjíí nteel'qahí tsin niheeshjíí náánála' 'ált's'óózigo báq nááni'. 'Éí t'éiyá t'áála'i dóó 'alnii'go 'asdzhoh (1½") bíghahgo 'áníltsgo. Jó 'éí E bee bik'e'eshchínígí k'aa' bich'í'go sitq. Díí ní'ahígíí t'éiyá tsin niheeshjíí naaniigo ha-naa ndaazhoozh dooleet biniighé **F** bee bik'ida'ashchínígíí bikáá' dah naaznil. Díí naaniigo shizhoozhígíí t'éiyá bita' t'áála'i dah 'asdzhohgo (1") 'ahqah naaznil doodaii' ahídaashjéé'go 'ahqah shizhoozh. 'Áadóó díí tsin niheeshjíí 'ahqah shizhoozhígíí bił 'ada'askaal t'áá náasee 'ált's'óózigo ní'ahígíí bik'i-jí'. 'Áadóó naaltsoos bee da'ach'iishí yígií bee dazhdiitkóq, 'áko doo t'áadoo le'é ndayiizqos da.

ENGLISH SUMMARY

1. The Navajo Tribal Council held a special meeting from February 18th to 21st. It was called to discuss plans concerning resource development and education. Present at the meeting were John Provense, Assistant Commissioner, A. L. Wathen, Chief Engineer, and H. A. Mathiesen, Assistant District Director from Phoenix. Discussed were: election of a Vice Chairman; schools and health; the present meeting of The Navajo Institute in New York, which Sam Ahkeah and Roger Davis are attending; hospitals, doctors and nurses; the Shiprock Irrigation project; proposed (by the Council) moratorium on stock reduction for a period of five years; proposed raise in per diem from \$3.00 to \$6.00 for Council members; proposed raise in pay for Navajo police by supplementing their present pay from tribal funds; proposed yearly delegation to Washington.

2. A discussion of the proposals which have been made regarding abolition of the Indian Service, with Secretary Krug's press statements in this regard, and a letter written to The Albuquerque Journal by an Acoma Indian.

3. Radio station KGAK, at Gallup, New Mexico, has initiated a series of weekly newscasts in the Navajo language. These can be heard each Saturday afternoon at 4:00 PM. If you have news items of interest to Navajos, mail them to Mr. Gay Deming, care of KGAK.

4. Miss Wanda McCray, daughter of Mr. & Mrs. Paul D. McCray of Fort Defiance, Arizona, won a scholarship in a competitive examination sponsored by the Illinois Federation of Women's Clubs.

5. GI Insurance can still be reinstated, and the premiums may be paid either weekly, monthly or annually. If you are interested, go to see the Navajo men at Window Rock who are stationed there as representatives of the Veterans Administration. They are Leigh Hubbard and Stanley Thomas Jr.

6. A Red Cross news release, describing a whale hunt sponsored and financed by the American Red Cross as a service to our soldiers who are still on duty in Korea.

7. A letter from Agnes Dodge who is at present attending school at Riverside, California.

8. A typhoid epidemic broke out in the vicinity of Pinon and Hard Rocks Mission. People are cautioned against drinking surface water.

9. Two men in Iowa tossed a dead skunk into a parked car. It turned out to be a police car, and the policeman was sitting in it. The men were fined.

10. Jim Dagalchee of Toadlena was found dead in Gallup. He was found at the Fair Grounds.

11. We have initiated a series of Russian language broadcasts, designed to acquaint the Russian people with our way of life.

12. The story of the formation of coal, with a description of its uses, and of the fractional distillation method of breaking coal down into other products.

13. Workers who held railroad jobs during 1945 can get compensation if they are at present unemployed, and provided no suitable employment can be found for them.

14. The question of Indian voting is up before the New Mexico State Legislature. Secretary Krug wired a recommendation that they be permitted to vote, but Governor Mabry told the Secretary that Indians could vote when they ceased to be wards of the government.

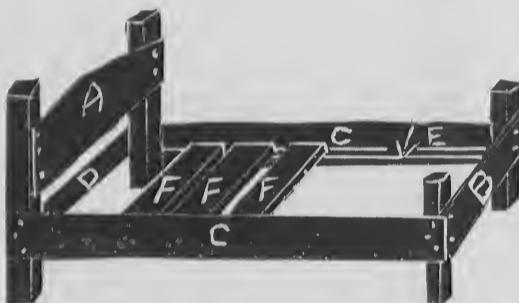
15. Sugar rationing is no longer handled by Dr. Don May of the Education Office at Window Rock. Applications will henceforth be handled by the addresses given in the text of the article.

16. The local news from Lukachukai and vicinity as reported by Albert (Chic) Sandoval, District Supervisor at Lukachukai. Mr. Sandoval wrote up this news in Navajo. He is to be commended for the fine job he did on it.

17. Instructions on how to make a bed.

'Ałk'idáq' Bilagáana ła' Bináá'ádaałts'ózí ła' binaalte' nilíjigo bá naal-nishgo haa'í lá doo 'áyooł'ijl da ní't'éé' jiní. Łah Nááts'ózí yéé bikee' haidii-dláago Bilagáana Nááts'ózí t'áadoo boo'íní díí kékéé ni'ji' yil' i'ííłkaal jiní. Áadóó bik'iji' tsásk'eh Nááts'ózí yikáá' nitéhéé łeezh yíih nááyilzhjaa' jiní. 'Áadóó t'áá łáágóó 'áyíł'ijl jiní. 'Áadóó bik'iji' Nááts'ózí yéé t'óó hoł baa hojoobá'í silíj' jiní. 'Áadóó Nááts'ózí yéé 'ábijiní, "K'ad doo haada nááni-deeshdlítl da," bijiní jiní. — "Da' doo ni'ji' shikee' bił 'anáá'dííłkał da?" ní jiní Nááts'ózí yéé. — "Dooda, doo 'ánaá-deesh'nítl da," bijiní jiní. — "Da' bii' nishtéhígíí doo łeezh biih nááhidíjih da?" ní jiní Nááts'ózí. — Dooda, doo 'ánaá-deesh'nítl da," bijiní jiní. — "Lá-qq, shí 'áldó' k'ad doo hashtl'ish bił go-hwééh ná náádeeshbísh da," ní jiní Nááts'ózí.

Łichíi'go 'Ałná 'Asdzohii k'ad t'áá 'ánołtso nihíká 'oohjeh danihiłní.

SINGLE BED

A bee bik'e'eshchínígíí t'éiyá t'áá kwii naaltsoos biká'ági 'át'éego haach'iizh. Tsin niheeshjíí **A**, **B**, **C**, dóó **D** bee bik'ida'ashchínígíí t'éiyá neeznáa 'asdzhoh (10") doodaii' naakits'áadah 'asdzhohgo (12") 'ádaníltééz.

Díí tsin niheeshjíí 'ahidadii'áágoo

THE NAVAHO ALPHABET

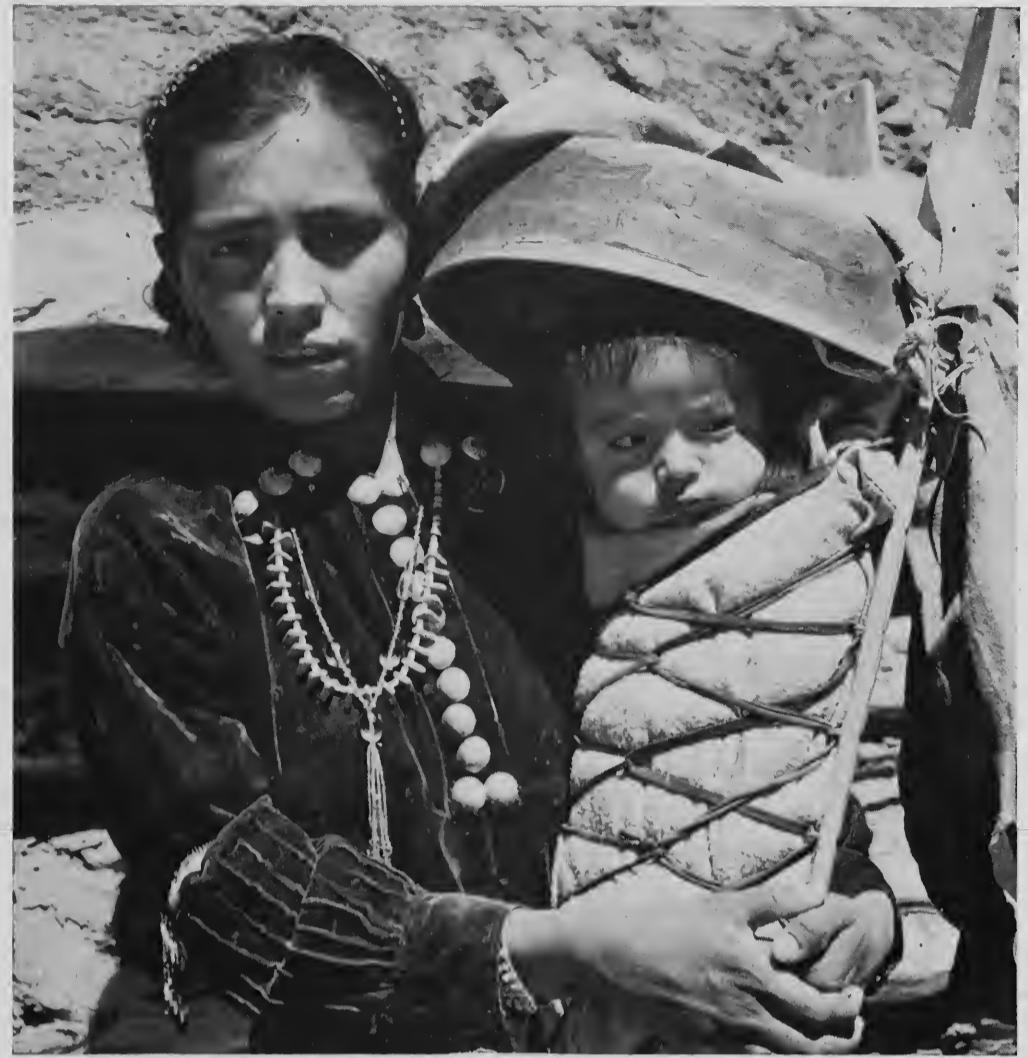
The Navaho letters always have the same sounds as they have in the words which are given here as examples. If you learn the sound of the letter in the example, then you will know how it sounds in any other word. It is not hard to read Navaho; it is written just as it sounds.

(a)	gah, rabbit.	(ao)	daolghé, they're called.	(k)	kin, house.
(aa)	saad, word.	(ao)	'ao', yes.	(k')	k'ad, now.
(q)	sá, old age.	(oi)	deesdoi, it is hot.	(l)	lq'í, many.
(qq)	naadáq', corn.	(b)	báh, bread.	(ł)	łá, much; many.
(e)	dibé, sheep.	(ch)	chídí, automobile.	(m)	ma'jj, coyote.
(ee)	'azee', medicine.	(ch')	ch'il, plant.	(n)	ni, you.
(e)	doohes, it will itch.	(d)	diné, man.	(s)	sis, belt.
(ee)	'áadéé', from there.	(dl)	dlóq', prairie dog.	(sh)	shishish, it stung me.
(i)	shí, I.	(dz)	dzíł, mountain.	(t)	tin, ice.
(ii)	díí, this.	(g)	gah, rabbit.	(t')	t'iis, cottonwood.
(i)	shí, summer.	(gh)	bighaa', his wool.	(tl)	tlah, ointment; salve.
(ii)	díí, four.		bighoo', his teeth.	(tl')	tl'oh, grass.
(o)	tó, water.		bighid, his chest.	(ts)	tsin, tree; wood.
(oo)	tooh, body of water.		bighe', his son.	(ts')	ts'in, bone; skeleton.
(o)	so', star.	(h)	hai, winter.	(w)	'awéé', baby.
(oo)	díłq', prairie dog.		báh, bread.	(x)	yiyiisxí, he killed him.
(ai)	hai, winter.	(')	'a'áán, hole.	(y)	yas, snow.
(aai)	shínaaí, my brother.		'e'e'aah, west.	(z)	biziiz, his belt.
(ei)	'éí, that one.		bito', his water.	(zh)	shizh'éé, my father.
(eii)	'éí, that one there.	(j)	jí, day.		bibéézh, his knife.

When there is a little mark above the letter, then your voice goes up on that sound. Say the first word, and then the second of those we give here as examples.

Kwii t'éiyá Dook'o'oslíid bąqh Bilagáana ndaateel. T'áá bááhádzid ndi ła' 'ayóo bił daalkan. Ła' tsots'idiin dóó ba'-aan 'ashdladi tsin sitáqgo 'ahée'íilkeed yee hadah ńdaditił. Naa'ajigohgo da doodaii' t'áadoo hoł yik'áqh yilgho'go da t'áá 'áko biniinaa 'azee' 'ál'íí góne' yah 'ajigháh.

Wii t'éiyá Naabéehó 'asdzáni 'awéé' dah yoołtééł. Díí 'asdzáni yígií háí shíj 'át'? La' shíj béédahonohsin.

Díí t'éiyá Kin Lánídi naa'ahóhai baa niná'áldahági 'át'é. Díí t'éiyá 'áłchíní yázhí nizhóní hodínólnééł biníighé kwii 'ahandajízh'eezh. 'Áłchíní la' ha'át'iidashq' baa na'aldeeh danízingo t'óó bit 'adahayóógo dadeez'íí.

Díí Kétl'ahí bits'a' daats'i 'át'é. Díí shíj t'áadoo le'é bee hasht'e' naazká biníighé.

Kwii t'éiyá 'Ayahkinii naakigo bikin dah shijaa'. 'Áko ndi dinék'ehjí t'áá 'áłch Tsétsohk'id hoolghé. T'áá bijík ehgo t'éiyá nishtł'ajígo kin shijaa'ígi Shipaulovi gholghé. Nish'náájígo kin shijaa'ígi t'éiyá Mishongnovi deiłní.

Díí 'éí chidí naat'aí dził yílátahdi yit'ah, Arizona bighé.

Kwii t'éiyá tsé 'ayóí 'ániłnéezgo 'íí'á. Bizánághahjí da shq' haa hoot'é jinízingo dah joots'qł nahalin.

* * *
* All Photographs *
* In This Section *
* Are Reproduced *
* Through *
* The Courtesy *
* of *
* Arizona Highways *
* Magazine *
* * *

Doo lá dó' diyogí ntsaa da? 'Ajitł'óogodashq' haa néeláq' yiské?

GIVE—so your RED CROSS can carry on!

ŁICHÍI'GO 'AŁNÁ 'ASDZOHII NIHÍKÁ 'OOHJEEH DANIHIŁNÍ!

THE QUOTA THIS YEAR: \$60,000,000

EVER SEEN A SMASHUP?

SOAP-AND-WATER TREAT—National Negro Health Week, April 2-9, has an ally in this Los Angeles baby who shows a Red Cross Home Nursing class how much he likes soap and water. His mother has just received her home nursing badge from the nurse-instructor.

Díí t'éiyá Łichíi'go 'Ałná 'Asdzohígíi California hoolghéegi 'át'é. Díí Naakaii Łizhinii 'asdzáán t'áá hooghandi 'áłchíní baa 'áháyáqgi yíhoo'ah.

These are only three of Europe's thousands of homeless children. Before homes are found for them, they are fed, clothed and housed by the American Red Cross, trying to help them forget Nazi terror.

Díí Béesh Bich'ahii ba'áłchíní kwii bida'alyaaqíí t'éiyá bighan 'ádaadingo t'áá bíhólñíhgóó ndabííł-ka'go 'át'é. 'Áko Łichíi'go 'Ałná 'Asdzohii t'éiyá yits'qó 'ada'ałnah. 'Ákót'éego náás da'ítidjih.

Díí kwii naaltsoos biká'ígi 'át'éego t'áadoo hooyáni 'ati'doolíltii 'atíhoo'íjihgo 'azee'ííłní da t'ah doo ta' yíghááhgóó t'óó bik'ee haa dahasxiih feh. Diné da ta' 'atí-doolíjihgo ti'hooniíhgo t'óó bik'ee hóghéé' teh.

'Áadóó t'áá háida t'áá 'áhoołts'íísiigo bít 'ééhózinií diné tídiilyaa yée yaa ndiidáah go t'áá 'áko hwii' hááhwiildoh.

Jó 'éí 'azee'ííłní t'áadoo ta' yígháhí t'áá 'íidqá' dág' Łichíi'go 'Ałná 'Asdzoh yá ndaalinshii ta' 'ákwii 'áltse choo'íjihii yił na-hale' teh.

T'áadoo hooyáni bqhgági 'ádahoonííh-gíi ts'ídá díj' góné' bít haz'qago 'agháago

It gets you—being there during those interminable minutes before medical help arrives. The suffering. The anxious waiting. The intense, helpless desire to do something for injured human beings.

Then—the feeling of relief as competent hands take over!

Often it's the Red Cross first—bringing comfort and skilled first aid—before the doctor comes.

Yes, your American Red Cross mans 12,000 highway first aid stations and mobile units to fight the terrible toll of America's fourth biggest cause of sudden death—accidents.

diné 'áyooldjíjii biniighé nda'aztiingóó naa-kits'áadahdi miilgo daats'i díí Łichíi'go 'Ałná 'Asdzoh yá ndaalinshii 'áltse choo'íjihii yił dabighan dóó ta' chidi bít ndaajeeh.

Díí Łichíi'go 'Ałná 'Asdzoh dóó díí t'áadoo le'é t'áadoo hooyáni 'ati'doolíltii doo 'ati'-doolílti' yíyíg' yindaalnish, 'áadóó tó bits'qádóó da dóó t'áá hooghangi t'áadoo le'é bits'qádóó 'qgh dah dahoyoo aatii dó' t'áá 'ákwii jí yindaalnish.

Díí t'áá 'altsa hazhóó baa ntsídaah-kees dóó t'áadoo bich'íj' ní' danohlíní díí Łichíi'go 'Ałná 'Asdzohígíi bítka' 'adoohjah. Hálá bee 'anáhjahígíi t'éiyá yee ndaaldzil.

Too, your Red Cross works continuously to prevent accidents. Sound programs for water safety and home safety save countless lives every day.

Think about that when your American Red Cross neighbor comes to call. Think—and give gladly to your Red Cross.

GIVE—so your RED CROSS can carry on!

—PLEASE POST IN A CONSPICUOUS PLACE—

In China sampans carry medical and other relief supplies to inland refugees, destitute after eight years of war. The American Red Cross, donor of these boxes, has sent goods since 1939 valued at \$8,400.00*

Díí Bináá'ádaalts'ózí bitsinaa'eeł t'éiyá 'azee' dóó ch'iyáán bii' héét 'ályaa lá, 'áko k'adéé dah dii'eeł diné dichin bida'niigháanii bich'íj' go. Díí 'ałdó' Łichíi'go 'Ałná 'Asdzohii bini' bik'ehgo.

HANKOW, CHINA—Lack of proper food and medicine is apparent in this Chinese baby, afflicted with a bad case of scabies. Through the American Red Cross, new shipments of medical supplies, food, and clothing are beginning to stream into China. (American Red Cross Photo)

Díidí t'éiyá Bináá'ádaalts'ózí dine'é 'át'é. Bi'oh honéé'qadgo ta' dichin bida'niighá. 'Áko binii'ji' daalóód daazlíj', 'áko Łichíi'go 'Ałná 'Asdzohii 'azee' dóó ch'iyáán yee yíká' iijeeh.

'Kwii Canyon Lake hoolghé. Phoenix, Arizona dóó t'áá 'áhánígi 'át'é. Díí shíí Phoenix hoolghéhígíí binaagóó dáda'a-k'ehígi bee nda'nighésh dooleé biniighé tó bidá'deestl'in. Phoenix binaagóó lq'ígo kót'éego be'ek'id dahóló. 'Éí bee dahózhóní dóó 'ákódahoot'éégóó Bilagáana lq'í 'ałnáádaakah, 'áko 'ákwii łoo' hadayiinííł dóó ła' t'óó bił nda'a'eeł łeh.